

STAPPENPLAN NAAR DUURZAME SCHOLEN

Beslisboom Verduurzaming Scholen

Scholen wegwijs maken bij het verduurzamen van de onderwijsgebouwen. Dat is het doel van de *Beslisboom Verduurzaming Scholen*. De online tool die begin dit jaar werd gelanceerd, helpt scholen bij het verduurzamen van het vastgoed met doordachte, doorgerkende, integrale maatregelenpakketten. Kortom, een stappenplan naar duurzame schoolgebouwen.

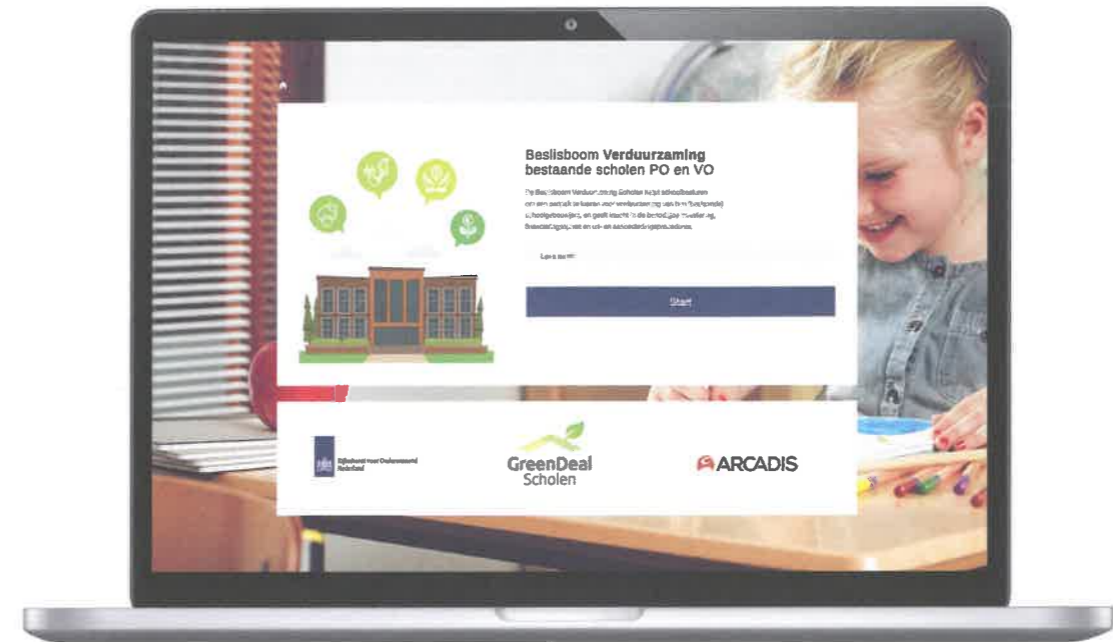
➤ Veel schoolbesturen worstelen met het vraagstuk rond duurzaamheid. Om deze besturen handvatten te bieden in hun zoektocht naar duurzame schoolgebouwen heeft advies- en ingenieursorganisatie Arcadis samen met Boot Advocaten in opdracht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland de *Beslisboom Verduurzaming Scholen* ontwikkeld. Deze gratis online tool geeft voor schoolgebouwen uit verschillende bouwjaarklassen maatregelenpakketten met oplossingen voor energie- en binnenklimaatverbeteringen. Schoolbesturen kunnen kiezen uit negen integrale maatregelenpakketten, met maatregelen die onderling op elkaar zijn afgestemd. Deze zijn berekend voor een beoogde exploitatieperiode van 5, 15 of 25 jaar. Ook worden schoolbesturen op weg geholpen met de keuze voor een aanbesteding en de diverse contractvormen.

'Veel schoolbesturen willen verduurzamen, maar weten niet hoe', stelt Irma Thijssen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). 'Ze worden overspoeld met aanbod, van ledverlichting tot zonnepanelen, maar ze weten vaak niet precies wat deze maatregelen opleveren. Met de beslisboom die Arcadis voor ons heeft ontwikkeld kunnen schoolbesturen kiezen voor een integrale aanpak en voor een optimaal rendement van hun investering. Deze pakketten zijn gerelateerd aan bouwjaarklassen en aan de isolatie-eisen uit

het Bouwbesluit. Bovendien maken ze duidelijk hoe scholen kunnen voldoen aan de wet milieubeheer, aan energielabel C of B en Frisse Scholen klasse C of B.' Alle financiële kennis en kennis van aanbesteding is eveneens in de beslisboom opgenomen om schoolbesturen ook op dat gebied extra houvast te bieden. 'De beslisboom laat zien dat verduurzamen kan, hoeveel het kost, en hoe je de investering in 5, 15 of 25 jaar kunt terugverdienen. Met dit instrument halen we voor schoolbesturen de belangrijke obstakels weg om aan de slag te gaan met verduurzaming.'

Markt in beweging

'Wij zien dat de duurzaamheidsinitiatieven bij scholen achterblijven', constateert Eke Schins, die namens Arcadis bij de ontwikkeling van de beslisboom betrokken was. 'De markt is enorm in beweging, maar binnen het onderwijsveld gebeurde niet veel. Schoolbesturen vinden het lastig om hun weg te vinden in dit soort projecten. Er zijn zo veel regels, zo veel mogelijkheden en zo veel aanbieders. Scholen zien dan door de bomen het bos niet meer. Met de beslisboom krijgen schoolbesturen meer overzicht over de mogelijkheden, het aanbod en de benodigde financiering. Hiermee kunnen ze veel sneller beslissingen nemen.' In de *Beslisboom Verduurzaming Scholen* is een aantal maatregelenpakketten opgenomen.

Alexandra Boot:
'Alle bouwstenen voor duurzame schoolgebouwen zijn voorhanden, het is enkel een kwestie van goed organiseren'

Schins: 'We hebben drie ambitieniveaus in de beslisboom gedefinieerd: voor drie bouwklassen, waar in totaal negen maatregelenpakketten onder hangen. Deze pakketten geven een globaal beeld van wat er geïnvesteerd moet worden om de ambitie te halen. Vervolgens kijken scholen met hulp van de beslisboom hoe ze de financiën rond kunnen krijgen en hoe het zit met aanbesteden.'

Alexandra Boot van Boot Advocaten was nauw betrokken bij de ontwikkeling van de beslisboom. Het eindresultaat is volgens de advocate duidelijk het gevolg van samenwerking tussen verschillende disciplines. 'Projecten komen vaak niet goed van de grond omdat er niet multidisciplinair naar gekeken wordt. Het aantal scholen in Nederland dat succesvol is verduurzaamd is dan ook op één hand te tellen. Zonde, want alle benodigde bouwstenen voor duurzame schoolgebouwen zijn voorhanden. We hoeven niet nog meer audits te doen, we hoeven de wet niet aan te passen, we hoeven geen budgetten vrij te maken. Het is er allemaal al, het kan allemaal, het is enkel een kwestie van goede organisatie.'

Woud aan initiatieven

Met de beslisboom hebben de bestuurders een wegwijzer, een soort stappenplan op het gebied van verduurzaming. Een laagdrempelig instrument waarmee ze gelijk aan de

slag kunnen. De integrale gedachte is hierbij essentieel volgens Boot. 'De initiatieven rond duurzaamheid zijn in een versnelling gekomen; je hebt de bouwagenda, de transitieagenda, nieuwbouw moet BENG zijn, noem maar op. De regelgeving rond labels en certificeringen is ook nog eens zeer gefragmenteerd. Voor bestuurders is het lastig om op al die zaken overzicht te houden. Dan hebben scholen ook nog met het aanbestedingsrecht en diverse contracteringen te maken. Met de beslisboom loodsen we ze als het ware door dat "mijnenveld" heen. We knopen de dingen aan elkaar, leggen verbindingen en stellen de juiste vervolgvragen. Bestuurders krijgen daardoor snel een totaalbeeld van de mogelijkheden en de financiële consequenties.'

Arcadis doet op dit moment in opdracht van RVO.nl een pilot bij een schoolbestuur. Schins: 'We gaan de beslisboom in de praktijk toepassen en samen met een schoolbestuur een visie op verduurzaming ontwikkelen voor hun schoolgebouwen. Maar schoolbesturen kunnen er uiteraard ook zelf mee aan de slag. Om ze extra wegwijzer te maken zijn er het komende jaar workshops om uit te leggen hoe de beslisboom werkt en wat het scholen oplevert.'

De *Beslisboom Verduurzaming Scholen* helpt schoolbesturen om een aanpak te kiezen voor verduurzaming van hun schoolgebouwen, en geeft inzicht in de benodigde investering, financieringsopties en uit- en aanbestedingsprocedures.

Irma Thijssen:
'De beslisboom laat zien dat verduurzamen kan, hoeveel het kost, en hoe je het kunt terugverdienen'